

સોરઠ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ - જૂનાગઢ.

ધોરણ : 10

ગણિત

કુલ ગુણ : 80

તારીખ : 2022

પેપર-2 (બેઝીક)

સમય : ૩ કલાક

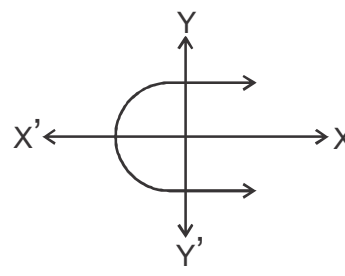
વિભાગ-A

પ્ર-1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 24) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)(24)

● નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

- (1) π એ સંમેય સંખ્યા છે.
- (2) $\frac{\tan 43^\circ}{\tan 47^\circ} = 1$
- (3) બહુલક = 3 x મધ્યસ્થ - 2 x મધ્યક
- (4) -1 એ બહુપદી $p(x) = x^3 + 9x^2 + 23x + 15$ નું એક શૂન્ય છે.
- (5) આપેલ માહિતી 1, 3, 4, 2, 3, 5, 7, 9, 2, 3, 2, 3, 6, 1, 8 છે, તો તેનો બહુલક 2 છે.
- (6) n ઘાત ધરાવતી બહુપદીને વધુમાં વધુ n શૂન્યો હોય.

● નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો.

- (7) લ.સા.અ. (91, 65) =
 (A) 13 (B) 1 (C) 455 (D) 35
 - (8) આકૃતિ પ્રમાણે $y = p(x)$ આલેખને શૂન્યો છે.
 (A) 0
 (B) 1
 (C) 2
 (D) 3
-
- (9) જો (4, a) એ સમીકરણ $2x + 3y = 23$ નો ઉકેલ હોય તો $a = \dots\dots\dots$
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6
 - (10) સમાંતર શ્રેણી -11, -8, -5, ... 49 ના અંતિમ પદથી 4થું પદ થાય.
 (A) 37 (B) 40 (C) 43 (D) 58
 - (11) $p(x) = x^2 + 4x + 3$ નો આલેખ છે.
 (A) રેખા (B) કિરણ
 (C) ઉપરની તરફ ખુલ્લો પરવલય (D) નીચેની તરફ ખુલ્લો પરવલય
 - (12) $p(x, y)$ નું ઉગમબિંદુથી અંતર છે.
 (A) $\sqrt{x^2 + y^2}$ (B) $\sqrt{x + y}$ (C) $|x + y|$ (D) $\sqrt{x^2 - y^2}$

● નીચે આપેલ ખાલીજગ્યા પૂરો.

- (13) ઘટના A ની સંભાવના + ઘટના 'A નહીં' ની સંભાવના =
- (14) આવૃત્તિ વિતરણમાં ઓજાઈવ એ ની આલેખાત્મક રજુઆત છે.
- (15) સમાંતર શ્રેણી 0.6, 1.7, 2.8, 3.9, નો સામાન્ય તફાવત છે.
- (16) લીપ વર્ષમાં 53 સોમવાર આવે તેની સંભાવના છે.
- (17) બહુપદી $p(x) = (x - 2)^2 - 4$ ના શૂન્યોની સંખ્યા છે.
- (18) 'સૂર્ય પૂર્વમાં ઉગે' તે ઘટનાની પુરક ઘટનાની સંભાવના છે.

● નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યોમાં આપો.

- (19) જો વર્તુળની ત્રિજ્યામાં 10% નો ઘટાડો કરવામાં આવે તો તેના ક્ષેત્રફળમાં કેટલો ઘટાડો થાય ?
- (20) બ્રીટનના જે.ઈ.કેરીએ સીક્કાને કેટલી વખત ઉછાળ્યો હતો ?
- (21) 2464 સેમી² વક્રસપાટીનું ક્ષેત્રફળ ધરાવતા ગોલકની ત્રિજ્યા મેળવો.
- (22) ચતુષ્કોણ ABCD એક વર્તુળને પરીગત છે. જો AB = 8.3 સેમી, CD = 6.8 સેમી અને BC = 7.9 સેમી હોય તો AD મેળવો.
- (23) $10 \operatorname{cosec}^2 45^\circ - 10 \cot^2 45^\circ$ ની કિંમત કેટલી ?
- (24) 10 અવલોકનનો મધ્યક 23 છે. પાછળથી માલુમ પડ્યું કે એક અવલોકન 5 ના બદલે (-5) લેવાઈ ગયું હતું તો સાચું મધ્યક શોધો.

વિભાગ-B

પ્ર-2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 25 થી 38)
(પ્રત્યેકના 2 ગુણ) (20)

- (25) સમાંતર શ્રેણી 2, 7, 12, નું 10 મું પદ મેળવો.
- (26) $S_n = 144$, $l = 28$, $n = 9$ તો મેળવો.
- (27) 6 સેમી, 8 સેમી અને 10 સેમી ત્રિજ્યાવાળા ધાતુના ગોળાઓને ઓગાળીને એક મોટો નક્કર ગોળો બનાવવામાં આવે છે. તો આ રીતે બનતા ગોળાની ત્રિજ્યા મેળવો.
- (28) 14 સેમી ત્રિજ્યા ધરાવતા ફૂટબોલની વક્રસપાટીનું ક્ષેત્રફળ શોધો.
- (29) પાસાને બે વખત ઉછાળવામાં આવે છે. ઓછામાં ઓછી એકવાર 5 મળે તેની સંભાવના કેટલી ?
- (30) સરખી રીતે ચીપેલા 52 પત્તાની થોકડીમાંથી એક પત્તુ ખેંચવામાં આવે છે. ખેંચેલું પત્તુ (i) એકલો હોય (ii) એકલો ન હોય તેની સંભાવનાની ગણતરી કરો.
- (31) $x^3 - 3x^2 + 5x - 3$ ને $x^2 - 2$ વડે ભાગો.
- (32) જો A, B અને C એ $\triangle ABC$ ના ખુણાઓના માપ હોય તો સાબિત કરો કે, $\tan\left(\frac{A+B}{2}\right) = \cot\frac{C}{2}$
- (33) દ્વિઘાત બહુપદી $4x^2 + 8x$ ના શૂન્યો શોધો તથા તેમના શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ જણાવો.
- (34) જો $2A$ એ લઘુકોણનું માપ હોય તથા $\tan 2A = \cot(A - 18)$ હોય તો A ની કિંમત મેળવો.

- (35) 5 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળની એક જીવાની લંબાઈ 8 સેમી તો તેનું કેન્દ્રથી અંતર મેળવો.
- (36) બિંદુઓ (7, 2), (5, 1) અને (3, k) સમરેખ હોય તો k ની કિંમત શોધો.
- (37) 7 મીટર ઊંચી ઈમારત પરથી એક કેબલ ટાવરની ટોચનો ઉત્સેધકોણ 60° અને ટાવરના તળીયાનો અવસેધકોણ 45° છે, તો ટાવરની ઊંચાઈ મેળવો.
- (38) નીચે આપેલ માહિતી પરથી બહુલક મેળવો.

વર્ગ	0 - 100	100 - 200	200 - 300	300 - 400	400 - 500	500 - 600
આવૃત્તિ	12	18	27	20	17	6

વિભાગ-C

- પ્ર-3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8 પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 39 થી 50)**
(પ્રત્યેકના 3 ગુણ) **(24)**

- (39) નીચે આપેલ માહિતીનો મધ્યમ મેળવો.

વર્ગ	0 - 2	2 - 4	4 - 6	6 - 8	8 - 10	10 - 12	12 - 14
આવૃત્તિ	1	2	1	5	6	2	3

- (40) નીચે આપેલ માહિતી પરથી મધ્યક મેળવો.

વર્ગ	45 - 55	55 - 65	65 - 75	75 - 85	85 - 95
આવૃત્તિ	3	10	11	8	3

- (41) $0.2x + 0.3y = 1.3$ અને $0.4x + 0.5y = 2.3$ નો ઉકેલ આદેશની રીતથી મેળવો.
- (42) $2x + 3y = 11$ અને $2x - 4y = -24$ નો ઉકેલ મેળવો અને એવો 'm' મેળવો કે જેથી $y = mx + 3$ થાય.
- (43) બે ચોરસના ક્ષેત્રફળોનો સરવાળો 356 મી^2 છે. જો તેમની પરીમીતીનો તફાવત 24 મી હોય તો બંને ચોરસની બાજુઓની લંબાઈ મેળવો.
- (44) સમાંતર શ્રેણી 3, 15, 27, 39, નું કયું પદ 54 માં પદ કરતા 132 વધુ હશે ?
- (45) A (-2, 2) B(2, 8) ને જોડતા રેખાખંડના ચાર સમાન ભાગમાં વિભાજન કરતા બિંદુના યામ મેળવો.
- (46) એક ચતુષ્કોણના કમીક શીરોબિંદુઓ (-4, -2), (-3, -5), (3, -2) અને (2, 3) હોય તો તેનું ક્ષેત્રફળ મેળવો.
- (47) અર્ધગોલકની ઉપર શંકુ લગાવેલો હોય તેવું એક રમકડું છે. તે બંનેની ત્રિજ્યા 3.5 સેમી છે. રમકડાંની કુલ ઊંચાઈ 15.5 સેમી હોય તો રમકડાંનું કુલ પૃષ્ઠફળ મેળવો.
- (48) એક થેલામાં 5 લાલ દડા અને કેટલાક ભુરા દડા છે. જો ભુરા દડો નીકળવાની સંભાવના લાલ દડો નીકળે તેની સંભાવના કરતા બમણી હોય તો થેલામાં રહેલા ભુરા દડાની સંખ્યા શોધો.
- (49) બે કમીક અયુગ્મ ધન પૂર્ણાંક સંખ્યાઓના વર્ગનો સરવાળો 650 થાય તો તે સંખ્યાઓ શોધો.
- (50) 3, 8, 13, 253 સમાંતર શ્રેણીનું છેલ્લેથી 20 મું પદ મેળવો.

વિભાગ-D

પ્ર-4 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 3 પ્રશ્નોના ગણતરી કરી ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 51 થી 55)
(પ્રત્યેકના 4 ગુણ) (12)

- (51) પાઈથાગોરસનું પ્રતીપ પ્રમેય સાબિત કરો.
- (52) સમપ્રમાણતાનું મુળભુત પ્રમેય સાબિત કરો.
- (53) બંગડીની મદદ લઈ એક વર્તુળ દોરો. વર્તુળની બહાર એક બિંદુ લો. આ બિંદુમાંથી વર્તુળના સ્પર્શકોની જોડ દોરો. રચનાના મુદ્દા લખો.
- (54) 4 સેમી, 5 સેમી અને 6 સેમી બાજુવાળા ત્રિકોણની રચના કરો. પછી આ ત્રિકોણની બાજુઓને અનુરૂપ તે બાજુઓથી $\frac{2}{3}$ ગણી બાજુવાળા ત્રિકોણની રચના કરો. રચનાના મુદ્દા લખો.
- (55) નીચે આપેલ માહિતી પરથી મધ્યસ્થ મેળવો.

વર્ગ	1 - 4	4 - 7	7 - 10	10 - 13	13 - 16	16 - 19
આવૃત્તિ	6	30	40	16	4	4

SIS
JUNAGADH